

2026-02-11

Motion Sverigedemokraterna

Kommunfullmäktige

Tibro kommun

Rätt att välja kön på personal vid intim omvårdnad inom Tibro kommuns verksamheter

Att ta emot hjälp med personlig hygien, duschning, toalettbesök och andra kroppsnära insatser är för många omsorgstagare ett mycket integritetskänsligt moment. I dessa situationer är individens personliga gränser särskilt utsatta, vilket ställer höga krav på respekt, lyhördhet och trygghet i utförandet av omsorgen inom Tibro kommuns verksamheter.

Det finns flera skäl till att en omsorgstagare kan känna obehag inför att få hjälp av personal av motsatt kön vid intim omvårdnad. Det kan handla om tidigare traumatiska upplevelser, kulturella eller religiösa övertygelser, personlig integritet eller andra livserfarenheter. Äldreomsorg och hemtjänst riktar sig ofta till personer i en särskilt utsatt situation, där trygghet och förtroende för verksamheten är avgörande för upplevelsen av god omsorg. Under senare år har flera fall i Sverige uppmärksamats där äldre inom hemtjänst och särskilda boenden utsatts för övergrepp och allvarliga integritetskränkningar. Detta visar vikten av att stärka tryggheten vid intim omvårdnad.

I dagsläget saknas en tydlig och formellt fastställd rätt i Tibro kommun för omsorgstagare att välja kön på den personal som utför intim omvårdnad. Även om verksamheterna i vissa fall försöker tillmötesgå önskemål när det är praktiskt möjligt sker detta utan enhetliga riktlinjer, vilket riskerar att leda till otydlighet och bristande likvärdighet. En rättighet som inte är tydligt reglerad riskerar att bli beroende av tillfälliga bemanningsförutsättningar snarare än av principen om respekt för den enskildes integritet.

Inom andra samhällsområden tas hänsyn till kön i integritetskänsliga situationer, exempelvis vid kroppsvisitering inom rättsväsende och säkerhetskontroller. Det är rimligt att motsvarande hänsyn ska kunna tas inom kommunal omsorg när det gäller de mest privata momenten i en människas vardag. Förslaget syftar inte till att ifrågasätta personalens kompetens eller professionalism, utan till att stärka kvaliteten i omsorgen genom ökad trygghet, valfrihet och respekt för den enskildes personliga integritet, i enlighet med kommunens ansvar enligt gällande lagstiftning.

Med anledning av detta yrkar Sverigedemokraterna:

Att Tibro kommun inför en tydlig rätt för omsorgstagare inom kommunens verksamheter där intim omvårdnad förekommer att få välja kön på den personal som utför insatser såsom hjälp med personlig hygien, duschning och toalettbesök, samt att verksamheten organiseras så att detta som huvudregel kan tillgodoses.

Att ansvarig nämnd ges i uppdrag att ta fram riktlinjer och rutiner för hur denna valfrihet ska hanteras och tillämpas i praktiken, inklusive hur situationer ska hanteras när önskemålet tillfälligt inte kan uppfyllas.

Att frågan om personlig integritet och inflytande vid intima omsorgsmoment integreras i kommunens systematiska kvalitets- och uppföljningsarbete för att säkerställa likvärdig och rättssäker tillämpning.

För Sverigedemokraterna i Tibro

Åse Nicklasson

Ledamot av kommunfullmäktige

Towe Ljunggren

Ledamot av kommunfullmäktige

Kristian Johansson

Ledamot av kommunfullmäktige